

Előfizetési díj:
Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petsor egyszer 9 kr.,
többszöri hirdetésnél 7 kr.
Bélyegdij 30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

A lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmendetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Zala-Egerszeg, 1882. nov. 6.

Nem lehetnek olyan állami érdekek, melyek kisebb-nagyobb mérvben a társadalmi élet érdekeivel azonosak nem volnának. A társadalmi élet érdekköre csak szűkebb térére szorítkozó részlete a nagyszabású állami érdekkörnek; mindkettő pedig minden részletében felolvadva, egymással egybevegyült alakban képez egy teljes egészet. Egyik a másikat magából ki nem zárja, egyik a másik nélkül egészen nem képzelhető. Utalva vannak ezen érdekkörök egymásra, önfentartásukban és a vége felé elérésében.

Állami érdekek csak úgy valósíthatók, ha ezek nemesek az állam kormányát s ennek minden alsóbb fokú közegeit, de ha magának a népnek minden rétegében levő minden egyedet is áthatják.

Hozzá vagyunk szokva ma már azon kényelmes helyzetű téves nézethez, hogy tágasabb és szűkebb értelemben vett közérdekeink megvalósítására egyedül csak az állam kormánya van hivatva és ha az ezen oldalról tett intézkedések eredménye tetszésünket bármely oldalról ki nem nyeri, rosszálásunkat hangoztatni jogosítottaknak hiszszük magunkat; holott feledjük azt, miszerint mi magunk sem tettük meg köteleességünket.

Országunk egyik érdekének megvalósítására célzó törekvésben lényeges szerep vár meggyénk lakosságára, melyet a társadalmi téren érvényesíteni elengedhetlen köteleessége.

Zalamegyé lakossága majdnem 150 kilométer husszuságban szomszédos azon szorosabb értelemben vett horvát testvéreinkkel, kik a Dráva tulsó partját lakják s kikről naponként hirdetik, hogy egy idő óta ferde szemekkel tekintgetnek át hozzánk.

Való-e ez és mennyiben, s ha való, mi oka ennek, nem vagyunk hivatva fejtegetni. Miként kell a ferde szemeket országos szempontból szelid tekintetekké változtatni, azoknak kell tudniok, kike ebbeli köteleesség súlya neheze-

dik. — Nekünk kiválólag azt kell tudnunk, hogy azon nehéz feladat megvalósítása tekintetben legközelebb érdekelték, de segély nyújtásra is leginkább hivatottak mi vagyunk; különösen és elsősorban hivatva van pedig meggyénk azon részének lakossága, kik életviszonyaiknál fogva a Dráva inenső partjáról naponként keztszoríthatnak a tulsó oldal lakóival.

A társadalmi életben elszámlálhatatlan sokféle képen nemesek érintkezhetünk, de érintkezni kénytelenek is vagyunk Dráván tuli horvát testvéreinkkel; minden egyes érintkezéskor pedig ismét sokféle alkalom nyílik arra, hogy magunkat, életmódunkat velök megkedveltethessük, barátságos uton-módon horvát testvéreink személyeit a magunkéhoz úgy szólván hozzáfűzzük.

Egymáshoz való geographiai közellétünk utal bennünket arra, hogy az ipar és kereskedelem terén folytonos összeköttetésben álljunk; de sőt azon természeti törvénynél fogva, mely szerint társas életet élni vagyunk teremtve, szükségessége is fen forog annak, hogy családi s az ebből folyó rokonsági élet körébe egymást bevonjuk; szóval egymással szemben utalva vagyunk előteremteni azt az állapotot, amelyben egyik felel levők a másik felel levőknek javát előmozdítani saját jólétüknek megteremtése és fentartása céljából is elkerülhetlen szükségesnek tartani kénytelenítessenek.

Ha a társadalmi élet terén az egyeseket ekként érdekkörünkbe bevonná, magunknak megnyerni sikerül, céltalanná és okszerűtlenné válik és így önmagától elenyészni fog azon néhány nagyhangu, semmit mondó zsongása, kiknek eljárását legfeljebb azzal lehet indokolni, hogy ők a józan tömegeből kiválni, a világ úrben nyomatlanul elhaló kiabálásaikkal a közfigyelmet magukra vonni igyekeznek.

Vannak esetek, a mikor látszólag az agitatorok teremtik a lázadó tömeget; de ez csak látszólagos, mert ha a nép egyéb oknál fogva önmagában nem elégedetlen s ennek következtében nyughatatlankodásra kellő ok fen nem

forog, nem lehet az agitatoroknak olyan serege, mely a népet nyugalmából kizavarni képes volna.

A horvát nép maga nyugodt, nem talált okot arra, hogy nyugalmát elhagyva, magyar testvéreivel újat-huzzon; de sőt a multból már megtanulta, miszerint nagyhangu agitatoraik csak zavarni s a zavarosban halászni tudnak; megtanulta, hogy a népet önérdékkörén kívül eső célra felhasználni, jólétét hosszú időre eltemetni az igaztók nem tartják lelkiismereti kérdésnek. Tudják horvát testvéreink azt, hogy csak az biztosítja helyes önérdéküket, ha velünk egyetértésben élnek; tudják azt is, hogy a társadalmi élet célját csak velünk karöltve érhetik el. Kereskedelmüknek és iparuknak fejlődése céljából a nyugat művelt iparával és kereskedelmével célszerűbb uton csak a mi közvetítésünkkel érintkezhetnek; kelet felé nem értékesíthető productumaiknak a nyugat piacaira célszerűbb módon való szállítása körül a velünk való érintkezést teljesen nem nélkülözhetik; egyező a nyugat-európai haladás és műveltség áldásaiban — nem ugyan kizárólag, de helyesebb uton — csak a mi közvetítésünkkel részesülhetnek.

A horvát népnek tehát érdeke az, hogy a barátságos érintkezést velünk továbbra is fenntartsa; érdeke, hogy társadalmi életünk mozgalmainak s ez által a rajtuk keresztül hozzájuk szívárgó nyugati haladásnak minél nagyobb mérvben részese lehessen. Ezen érdeke kellő ok arra, hogy az általunk kinyújtva tartott jobbkezet el ne ereszsze, de sőt, hogy azt minél inkább magához szorítva tartsa.

Ez okoknál fogva a barátságos viszonyok folytonos fenntartása míg a horvát népnek ön-jóléte és haladhatása szempontjából szükséges, addig reánk nézve azért célszerű, hogy a leg-szorosabb értelemben vett Magyarországi határán a nyugalom fenntartassék, a több század története által helyesnek és célszerűnek igazolt közös állami életünk egymás rovására meg ne bontassék.

„Zalamogyó“ tárcája.

Ha mindörökre

Ha mindörökre vége, hát legyen csak!
En nem panaszlom búmat senkinek,
Ne lássa senki könnyűl ázni arcom,
Ne lássa senki hullni könyemet!

Magamba bolygom át a nagy világot;
Hogy én is birtam lány, szerelmedet,
Ne tudja más lesújtó bánatomat,
Hogy hűtlenül megcsaltál engemet.

Hogy elfeledted fényes álmainkat,
Miket ott szóttunk csendes éjjeleken
Vágyakban izzott álmaink világa —
— Az élet akkor mást ígért nekem!

Merengve, míg szívűnk a csillagokban
Szeretve, bizva és remélve hitt,
És szállt a vágy, . . . s a képzelet el messze
Tündérmesék csodás hónapja vitt

Odalobultam lágy édes öledre.
Mondhatlan kéjtől reszkettett szívűnk,
Csak azt beszélte minden ott körülűnk,
Hogy mi örökké boldogok leszűnk!

De szent, kötött frigyűnk feloldva régen
Egész világ csak érted epedett,
S te pompa, hír s a fény után esengve
Csoda-e ha megszegted eskűdet?

Eredj, vigadj, neked még szép az élet,
Légy boldog és szerencsés utadon!
De bús emlékem soha ne kísérjen,
Neked is fájhat, fájhat az nagyon!

Oh, azt te tudd meg soha életemben,
Miattad már hogy mennyt szenvedék,
Vétkem pedig csak az volt, hogy szerettem.
Ezért majd tán csak megbocsát az Eg!

Véget vet sok álmatlan éjeimnek,
Ad egy kevésnyi sírgödörhelyet
Nem él a vágy a pusztá hant alatt már,
Ott majd csak én is megpihenhetek!

T. G.

Párisi apróságok.

Frodeauz alezredes temetése. — Père Lachaise, Mont Martre, Mont Parnasse. — Pantheon sírboltjai. — Napoleon sírja. — A catacombák.

(Folytatás.)

A Père Lachaise-ban nagy emberek fekszenek. Néhány általunk jobban ismert nevet ide jegyezhetek. Az állam férfiak közül Thiers Ad. († 1877 szept. 3.) „Patriam dilexit, veritatem coluit.“ Périer Casimir, kinek a város a temetőben nagy szobrot emeltetett. Ő volt a júliusi királyság főszervezője és Lajos Filöp alatt miniszter elnök. Az itt nyugvó tudósok közül felemlitem Gall-t († 1828.) a phrenologia és cranioscopia megalapítója, Champollion († 1836.) a hieroglyphák fáradhatatlan és türelmes magyarázója, Arago († 1853) és Laplace († 1827.) híres csillagászok, Victor Cousin († 1867) bölcsész-író. Katonák közül Labédoyère gróf († 1815 aug. 19) és Ney moskvai herceg; mindketten I. Napoleon hű emberei és elsőik, kik az Elba szigetéről 1815 március 1-én visszatérő császárhoz seregeikkel átmentek. A száz nap letelte után mindketten elfogattak és főbe lövettek. A hazáért meghalt katonáknak 3 emlék van emelve a temetőben: Victimes de Juin 1832, 1870 71-iki ostrom alkalmával és 1871. január 19-én elesettek emlékére. Költők és írók közül: Molière († 1673) és Lafontaine († 1695) kik 1817-ben hoztattak ide. Beaumarchais († 1799) Sevillai borbély, Figaro házassága ismert színművek szerzője; Béranger († 1857) híres népies költő, kinek hamvai saját kívánságára egy sírba nyugosznak Mauvel-vel († 1827), ki „1793-ban önkényes katona, ügyvéd, követ volt.“ A Père Lachaise 1804-ben rendeztetett be. 1814. mártius 30-án e részen jöttek be az oroszok. 1871. május 27-én véres harc volt az itt elszáncolt kommunis-ták és az állam katonái között. Előtte való nap ezek

többek között itt is 28 esendőrt akasztottak fel. Többen is jutottak volna még erre a sorsra, de május 27-én főleg a Mont Martre-ől működő ágyuk eredménye folytán a temető be lett véve.

A Mont Martre temető nem oly nagyszerű és meglepő, de azért magába véve szintén szép; itt is vannak nagy emberek hamvai. Mindjárt legelől van egy kicsiny görög styllben épített egyszerű kápolna e felirattal: Exules Poloni memoriae suorum. Az emléken több lengyel szabadsághős neve olvasható, mely emléket a száműzöttek állították meghalt honfitársaiknak. Elvesztett szabadságuk visszaszerzése iránt táplált reményüket kifejezik a nevek után írt eme szavak: „Exoriare ali-quis nostris ex ossibus ultor.“ Nem messze ettől van egy sír, melynek ércből készített emlékköve természetes nagyságban egy fekvő haldokló francia katonát ábrázol; Kamienski Mieczslav, ki mint önkényes 1859-ben Magentánál elesett. Heine a költő († 1856) egyszerű sírkő rajta neve: Henri Heine. A Mont Martre-n volt 1814-ben Blüchernek és York hercegnek főhadiszállása, itt volt az utolsó harc. 1871 március 18-án itt az első, innen indult ki jótormán a communista harc, midőn áruló katonák, mintán Lecomte és Clement Thomas ezredeseket legyilkolták, a nemzetörök felügyeletet bízó ágyukat elfoglalták. 24-én már ismét elfoglalták és innen intéztek lövegeket a Père Lachaise ellen.

A harmadik temető a Mont Parnasse, az első ket-tőhöz mérten kevés nevezetességgel bír és külseje sem oly meglepő.

Van Párisnak még egy helye, a hol csak nagy emberek fekszenek. Ez a szent Genoféva katolikus templom vagy mint mindenütt hívják a Pantheon. Ma gas helyen építve, Páris legmagasabb épülete s ilykép úgy tűnik fel, mint e világvaros koronája. És kétségki-vül Páris egyik legmonumentálisabb épülete. Története az újabb időkben össze van forva Páris történetével és sok viszontagságon ment már keresztül. E helyen 506-ban

nény.

alud zalamegyéi köz-
ndő veszprémi kápta-
200 □ öllel számított
4 hold rétből-, 138
tt birtok a jövő

24-től kezdve

A feltételek Vesz-
gfelügyelői hivatalban
nyílt-, vagy szóbeli
s bővebb felvilágosí-

ember 1.

Nagy Károly
rad. jószágfelügyelő.

orvosa Európának, kiknek
nar előre közre lettek bo-

fogszert.

szere a létezők legjobbját!
Érdem érmek külön-
bozó kiállítá-
sokrol.

t jönak bizonyult

n szájjviz.

p J. G.-tól es. kir.

orvos Beesben, I.

nergasse 2.

egyszer mindennemű fogfá-
nt szintén a szájjreg és a
ennemű betegségei ellen.
ült öblögető viz az idült
l. 1 nagy palack 1 ft 40
ft és 1 kicsi 50 kr.

alut után a fogakat vakító
szat ártalmára volna. Ara
t. 63 kr.

szelencékben, 1 ft 22 kr.
fogtisztító szer.
szulát után vakító fehér
zak ápolására és a fogfájás
harabja 35 kr.

a legbiztosabb szer a lyu-
ra dobozokint 2 ft 10 kr
nyiszappan

küteg, a májolt és szeplő
közditása és fentartására,
arabőr kelekés ellen. Ara

ik világosan Popp esz.
eket kéri, s csak az olya-
egyemmel vannak ellátva.
Hollósy J., Keszthelyen
L. Tapolcán; Glaser S.,
ús B. gyógyszereszeknél.

gyérdemű közönséget,

Somogy, Veszprém.

megyék részére

hizsán

hökiséget

tea 1. szám, 6 takaré-
1. emelet.
vatal mellett.)

„Gresham“

biztosító-társaság

arországi fiókja.

SÁMUEL

SZEGEN

lszerelt

angjegy-,

ai szerek

lését,

tatványok - és

képek

r á t

áron.

megjelenik

aktárom

éke,

akal.

11. 14-14.

Kellő ok lévén tehát arra, hogy a barátságos viszony fenntartására irányuló eszelevesünk vissza ne utasíttassék, serkentsen ez bennünket ama tevékenységre, a melyet ha elmulasztanánk, következményei által, állami életünk megzavarása mellett legközelebb és így legérzékenyebben mi volnánk érintve. —

A szövőipar terjesztése érdekében.

(Felhívás a hatóságokhoz, községekhez, ipartársulatokhoz, iparosokhoz, magánvállalkozókhoz és a ny. közönséghez.)

Az országos nőparkiállítás alkalmából felséges királynéknak és Koburg Lujza hercegnő ő fensége kezdeményezésére a szövőipar fejlesztése, rendszeresítése, illetőleg szövőszékek beszerzése és kiosztása érdekében hazafias mozgalom indult meg, melynek érvényesítésére felséges királynéknak és Koburg hercegnő ő fensége bizdító példáját hazai hatóságaink, főúrnaink, főpapjaink, pénzügyeink és egyes lelkes hazafiak több ezer forintnyi alapot teremtettek, melyhez a nőparkiállítás tiszta jövedelméből az országos nőiparegyesület egymaga 3000 forint járult. Ez üdvös mozgalom rendszeresítése céljából az országos iparegyesület és az országos nőiparegyesület kebeléből állandó bizottság alakult, mely feladatát és tevékenységének irányát a következőkben állapította meg.

Szükségnek találja a bizottság, hogy 1. a gép (mechanika) szövés, 2. a sima (vászonszerű) szövetek iparszerű kézi szövése, 3. a mintás szövetek iparszerű kézi szövése meghonosíttassék, illetőleg fejlesztessék és 4. hogy a házi szövőipar (a saját szükségletük fedezésére dolgozó ipara) fejlesztése előmozdíttassék.

E célból a bizottság 1. *mechanikai szövőszékeket óhajt kiosztani*, ha ugyan vállalkozók akadnak, kik a motort és segédgépeket beszerzendik és kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy a szövőszékeket öt éven át jó karban s folytonos működésben tartják, mely idő után a szövőgépek tulajdonukba mennek át; megjegyeztetvén, hogy a munkások betanítására a szükséges tanerő a kellő időre a vállalkozóknak rendelkezésére boesájtatnék.

2. *A sima (vászonszerű) szövetek iparszerű kézi szövésének fejlesztése* céljából a bizottság nagyszámú javított szerkezetű (regulatoros) kézi szövőszékeket óhajt kiosztani, de csakis oly feltétel mellett, ha vállalkozók akadnak, kik kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy a székeket 5 éven át folytonosan működésben tartják, illetőleg az idő alatt állandóan bérért szövetnek. E székek a vállalkozó rendelkezésére (és nem tulajdonába) fognak boesájtatni, ki ezeket azon egyéneknek engedi át használat végett, kik számára dolgoznak. Az öt év elteltével azonban e székek azon munkások tulajdonává válnak, kik ez idő alatt a vállalkozó számára kellő buzgalommal és szorgalommal dolgoztak. A vállalkozó gondoskodni köteles arról, hogy a székek állandóan jó karban tartassanak. A munkások (iparosok) betanítására a szükséges tanerő a kellő időre a vállalkozó rendelkezésére boesájtatnék.

3. *A mintás szövetek iparszerű kézi szövésének fejlesztése* céljából a bizottság nyüstgépeket, Jacquardgépeket, szabályozókat (regulatorokat) óhajt egyes vállalkozóknak, ipartársulatoknak vagy iparosoknak oly feltételek alatt kiosztani, ha kötelezettséget vállalnak az iránt, hogy e szövőszékjavító részeket öt éven át működésben és jókarban tartják, és hogy ezek alkalmazását, illetőleg kezelését fogamabba veszik, és elajátítják, mely utóbbi célra a szükséges tanerők rendelkezésükre boesájtatnak.

4. Oly vidéken, hol a földművesek stb. saját szükségletük fedezésére céljából szövőszékeket foglalnak, a bizottság hajlandó a szükséghez képest a fonásvetéshez szolgáló eszközöket, vagy gyorsvetelőket, kivételes esetekben egész szövőszékeket is kiosztani, ha az illetők magukat arra kötelezik, hogy ezeket öt éven át a téli időny alatt működésben és jókarban tartják. A javítások esz-

építették Szt. Péter és Pál apostolok templomát. 512-ben ide temették szent Genofevát, Páris védszentjét, ki a monda szerint mint egyszerű pásztorleány megjövendölte, hogy Attila seregei nem fogják látni és bántani Páriszt és hogy ez buzgó imádságára csakugyan megtörtént. Mióta ide temették, a nép csak szent Genoféva templomnak hívta, később hivatalos neve is az lett. Időközben természetesen mindig javították, míg végre veszélyessé válván, lebontották. E közben XV. Lajos Metzben vesztélyes betegségbe esett. Betegségéből szerencsésen felgyógyulván, ezt a szent Genofévához intézett imájának tulajdonítá. Elhatározta tehát, hogy egy nagyszzerű templomot fog tiszteletére építtetni. 1764. szeptember 6-án maga tette le az alapkövet. A templom felirata

D. O. M.

Sub invocatione sanctae Genovefae sacrum.

Azonban közbe jött a forradalom és az alkotmányozó gyűlés 1791-ben kimondá, hogy e templom mint „nemzeti vagyon,” nagy emberek temetkezési helyéül szolgáljon. A régi felirat helyébe ez tétetett:

Aux grands hommes la Patrie reconnaissante. (A háladatos hazá nagy embereinek). Mirabeau volt az első, kit a rendeletet követő nap 1791. április 5-én ide temettek. Voltaire, majd 1791-ben Rousseau hoztatta ide 1793. július 13-án a Corday Sarolta által meggyilkolt Marat, a legdühösebb jakobinus temettetett ide. I. Nagy Napoleon trónra léptekor a templomot a kath. egyháznak visszaadatta, de az új feliratot ott hagyatta és a sírboltot nagy emberek temetkezési helyéül rendeztette be. A császárság alatt sok szenator és hivatalnok lett ide temetve. XVIII. Lajos azonban a feliratot ledobatta és helyébe tétette:

D. O. M.

Sub invocatione sanctae Genovefae

Lud. XV. dedicavit, Lud. XVIII. restituit.

közlésére és a javított szövőszékekkel való bánásmód el-sajátítására az illetők részére tanfolyamok fognak berendeztetni, s az ezeken való részvételre mindazok kötelesek, kik a bizottságtól bármily irányú támogatásban, illetőleg adományban részesültek.

Mindezek alapján felhívjuk a hazai közönséget, hatóságokat, községeket, ipartársulatokat, iparosokat és magánvállalkozókat, hogy a fentebb részletezett négy pont egyikére vagy másikára vonatkozó bélyegmentes folyamódványukat legkésőbb 1882. évi december hó 20-ig bezárólag az országos iparegyesülethez (Ferenciek bázára, Budapest) alulírt elnök nevére címezve beküldeni sziveskedjenek. A folyamódványokban a következőkre nézve kér a bizottság felvilágosítást illetőleg részletezést: a) a folyamódó által képviselt helységben és mily címeteket állítanak elő? b) milyen a lakosság anyagi helyzete? c) mely cikkeket óhajt folyamódó készíteni? d) mily terjedelmű vállalatot óhajt a vállalkozó létesíteni, és e) mily biztosítékot nyújt folyamódó arra nézve, hogy a fentebb négy pontban érintett kötelezettségeknek meg tud felelni. (Hatósági felügyelet stb.)

A mennyiben a bizottság főintézőjét csak is az képezheti, hogy a munkára utalt és képes erők lehetőleg jutalmazóan foglalkoztassanak és a szövészeti ipar felé tereltesse, kijelenti a bizottság, hogy a rendelkezésre álló anyagi eszközökhöz képest az 1. 2. 3. pontban foglalt igények kielégítését első sorban, a 4-ik pontban foglaltakat pedig másodsorban fogva figyelembe venni. A vállalkozók és folyamódók figyelmébe ajánlatik továbbá, hogy a mennyiben a bizottság által nyert székeket és gépeket kellőleg nem érvényesítik, illetve felhasználásukról nem gondoskodnának ezeknek mások által való felhasználhatása iránt a bizottság fenntartja magának az intézkedési jogot.

Amennyiben e felhívásunk egyes vidékeken az általa leginkább érdekelt közé nem juthatna, felhívjuk mindazon ügybarátokat, kik erről ez uton tudomást szereznek, hogy annak lényege iránt a leginkább érdekelt lakosságot tájékozzák, — a *vidéki lapokat*, hogy e felhívást közöljék és bennünket céljuk megközelítésében ez uton is támogatni sziveskedjenek.

Vége e hazafias ügyet az egész közönség jóindulatába és pártfogásába ajánlván, még egyszer felkérjük hazánk lelkes fiait és leányait, hogy a vázolt célnak minél hathatósabb előmozdítása érdekében áldozataikat és adományait, akár természetben (néhány szövőszék felajánlása), akár készpénzben e hó végéig az alúrt bizottság elnökének nevére az orsz. iparegyesülethez intézni sziveskedjenek.

Hazafini tisztelettel Budapest, 1882. nov. 8-án. Az orsz. iparegyesület és az országos nőiparegyesület kebeléből alakult szövőipar terjesztő bizottság nevében:

Gróf Zichy Jenő, elnök.

A zalaegerszegi tanítói járáskör őszi közgyűlése.

A zalamegyei általános tanítói testület zalaegerszegi járás köre f. hó 9-én tartotta Zala-Egerszegen közgyűlést, melyen Krób Pál és Festetich Benő gróf tanfelügyelő, Mayer Jakab iskolazászi tag, Németh Imre helybeli segédlelkész, Prosteán Miklós kir. aljárásbíró urakon, mint vendégekben kívül a járási kör tagjai szép számmal (30) voltak jelen. —

A közgyűlést megelőzőleg Paukovich György a községi iskola II. oszt. növendékeivel a tagok osztatlan tetszése közt a földrajz tanítás alapelvei szerint gyakorlati előadást tartott. —

A tulajdonképi közgyűlést a polgári iskola rajztermében Paukovich György járásköri elnök a következő lelkes beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt Közgyűlés!

Üdvözlöm önöket kedves pályatársaim, akik megérte az egyesület hivatásának célját, beismerik a tan-

1821. december 12-én a katolikus egyház által nagy ünnepélyességgel beszenteltetett és 1830-ig az által használtatott. A júliusi forradalom levette a XVIII. Lajos által oda tapasztott feliratot és visszahelyezte: Aux grands hommes la Patrie reconnaissante, a mely felirat mai nap is még meg van. 1851. december 6-tól fogva ismét a katolikus kultusé a templom, de már újból avval foglalkoznak, hogy nemzeti Pantheonnak rendezik be, a mint a felirat mutatja, a mint köznyelven nevezik. Mert valóban a templomnak kevés egyházas formája van és csak is az oltár mutatja azt, más semmi. Egy ór vezetett le bennünket a sírboltba és az első, a mit mutatott Rousseau sarkophagja volt. Vörös kőből van faragva. Homlokzatán egy ablakból kinyúló kezében fáklvát tartó kéz. Felirat: Ici repose l'homme de la nature et de la vérité. Itt nyugszik a természet és igazság embere. Ez csak felíratilag áll, mert hamvait állítólag 1815-ben kiadott titkos rendelet folytán Voltaire-ével együtt ellopatt és valami ismeretlen helyen elásták. Mirabeau és Marat sínesenek itt már. Első tisztességgel eltemettetett a Clamerti temetőben, Marat pedig a cloakákba dobatott.

Rousseauval szemben van Voltaire sarkophagja. Aux manes de Voltaire. Továbbá: Poëte, historien, philosophe il agrandit l'esprit humain et lui apprit, qu'il devait être libre. Il défendit Calas, Sirven, de la Barre et Montbaillly; combattit les athées et les fanatiques; il inspira la tolérance; il réclama les droits de l'homme contre la servitude de la féodalité. (Mint költő, történetíró és bölcsész gyarapítá az emberi ést és megtanítá, hogy szabadabb kell lennie. Védője volt Calas Sirven, de la Barre és Montbailllynak; harcolt az istentagadók(?) és rajongók ellen; lelkesült a vallás türelméért; ő követelte az emberi jogokat a feudalismus rabszolgasága ellenében.)

(Vége köv.)

tői gyűlések fontos intézményét. Jól tudják önök, hogy e gyűlés hivatalos van arra, miszerint testületünk tagjait a nemes versenyre s kitartó munkásságra buzdítja. Gyűléseink vitáztatnak meg beható kérdések és tanulmányozások után az életre való eszmék s itt éretik el a folytonos munkásság által kivívott egységes meggyőződés. Érezzük mi e járáskörben, hogy egyesületünk meddőségének korszaka lejárt s beállott a fordulópont, a melytől kezdve nem a szalmatűzhöz hasonló lelkesedéssel származó tevékenységnek, hanem a kitartó, szívós és következetesen tervezett munkálkodásnak van helye. Az egyesületi életnek meg van a haszna, meg van az eredménye, és ne higgyék, hogy csupán csak a szerepelgetni vágyó egyénekre nézve bír az haszonnal, s ne higgyék, hogy az egyesületben józannul és szerényen működő tanítónak az ellensége volna. A törvény kötelezi a népoktatási intézetekben működő tanítókat az abban való közreműködésre, aki ezen kötelezettségét nem teljesíti, ép úgy törvénysértést követ el, mint az, ki az oktatási órákat elmulasztja, mert az egyesületben töltött órák is lehetnek tanítási és oktatási órák; a hol nem azok, ott baj van, a melyen éppen csak maguk a tagok segíthetnek, és kell is, hogy segítsenek.

Ezen kívül jussom eszünkbe, hogy tanügyünk szervezete nagy átalakuláson ment keresztül, mely megköveteli, hogy a tanítóság öntudatra ébredjen, testületi szellemen egyesüljön, s közvéleményt alkosson.

A tanügyi reformok csak elméletek, melyeket mi tanítók vagyunk hivatalos megvalósítani, illő dolog tehát, hogy e munkából mi tanítók kivegyünk a magunk részét, hogy egymást tanítsuk, a nemzetet tanítsuk. Szükséges továbbá, hogy testületi érdekeinket megvédjük, s foganatos munkával ez érdekek nagyobb figyelembe vételét mielőbb kívánjuk! Ily működés után remélhetjük tanügyünk felvirágzását, s teljesebbé be ama nagy hazafinak — Széchenynek ezen jóslata: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

S midőn most nagyrabecsült vendégeinknek szíves megjelenésükért hálás köszönetet mondanék és tisztelt kartársaimat újabban üdvözlöm, a gyűlést ezennel megnyitottnak nyilvánítom!

Miután Záborszky Imre a jegyzői tisztségről való lemondását tárgyzó beadványát a közgyűlés felkérésére visszavonta, a napirend előtt Udvardy Ignác polgári iskolai igazgató által tett azon indítvány, hogy a járási kör Trefort Agoston vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr öngyémeltőségét tíz éves miniszteri jubileuma alkalmából habár utólagosan, — miután ez ideig közgyűlés nem volt tartva — felíratilag üdvözlje, örömmel fogadtatott s a felirat elkészítésével indítványozó megbízottat.

Majd olvastatott a járásköri elnöknek a lefolyt együleti évet híven visszatükröző jelentése, melyből főképp kiemeljük, hogy a járáskör a magas miniszterium által szentesített segélyegyleti alapszabályokkal bír s e tekintetben mindegyik járási kört megelőzte s a segélyegylet 300 frtot meghaladó tőkével rendelkezik; a járási kör 2 köz és 5 választmányi ülést tartott; van jelenleg 2 alapító, 3 pártoló és 38 rendes, összesen 43 tagja. A felolvasott jelentés örvedetes tudomásul vétetett. —

A mult közgyűlés, valamint az azon idő óta tartott választmányi gyűlések jegyzőkönyvei felolvasatván, észrevétel nélkül elfogadtattak. —

Kovács György alsó-nemes-apátii közs. tanító értekezett e tétel felett: „Miként érhető el a népokola által kifizetett cél?”

Udvardy Ignác polgári iskolai igazgató a svéd próbat ismertette és gyakorlatilag bemutatta annak alkalmazását a számolási négy alapművelet helyességének kimutatására.

A segélypénztárnak a választmány által kidolgozott kezelési szabályzata a közgyűlés elé terjesztetvén, észrevétel nélkül elfogadtatott s határozatilag ki lett mondva, hogy a segélyegylet működését tényleg megkezdi.

A számvizsgáló bizottság jelentése szerint az egyület számadása rendben találtatván, a közgyűlés a pénztárnokot a további felelőség terhe alól felmentette s örvedetes tudomásul vette, hogy az egyület 346 frt 66 kr. vagyonnal rendelkezik. —

A tanítói országos árvaház javára a járáskör pénztárából 5 frtot szavazott meg. —

A járási kör elnökének azon indítványa, hogy Arany János emlékszóbrára a tanítók növendékeik között gyűjtést rendezzenek, elfogadtatott. —

Kovács György alsó-nemes-apátii közs. tanító indítványára a megye tek. törvényhatósága felkérte, hogy Zalamegye térképét a megyeli minden iskola részére kiszolgáltató sziveskedjék annyival is inkább, mert a népoktatási törvény értelmében a népokola III. osztályában Magyarország földrajza tanítandó olyképp, hogy a tanítónak először a községét kell ismertetnie s abból kiindulva a legközelebbi vidéket, úgy hogy első sorban megvéjének tüzetes ismertetése kívántatik, amely feladatnak főképp nem e megyében született s a megyei viszonyokat teljesen nem ismerő tanító csak úgy felelhet meg, ha részletes megyei térképpel rendelkezik. —

Miután a jövő nyári gyűlés helyéül Alsó-Bagod kijeleletett, néhány folyó ügy elintézése után a gyűlés 1/2 órakor véget ért. —

Vurda Adolf

banküzletének tudósítása.

Veszprém 1882. évi október végén.

Az 1882-ik év a banküzletekre eddig igen rossz üzletvének nevezendő. Egy kis krach-al köszöntött be, mely a párisi értékek devalvációjának volt a következménye. Annyi osztrák-magyar értékpapir van Franciaországban elhelyezve, hogy az ottani válság erős visszahatást gyakorolt a mi papírjaink árfolyamaira is, a mennyiben a franciák részéről, nagy kínálatot tőzsdénk nem voltak képesek felvenni.

Szere alig létezet kiállottak muknál a akasztotta

Az nagy bank és a félv esökkenést escomptán intézetek s árfolyam aratás tud következte pótolandja járadék az egész t ben esalat gétől, a n folyó üzlet la, — a n szüntette és a várva lenkezőleg portáló A aranynyal deméne r áremelked hanyató i

Régi zett ténye ban levők matlábot. bank is k az áru üz jegy foga A t azonban bank az emelte a szilárdult.

Talá re, — és mellet fog kedés vél Rothschild konverziót a mai ma va épen t forinttal.

A y indokolat lok, — n

a) J délot, Ma 1883. vég Rothschild radék 10 fel. A Ro kezdett ü A járadé Budgett i 21 millió a jövő év tásba hely házban t üdvözölte emelkedé jövedelm javaslata

Ha 10% jöv inkább á mely nek kr. és 5

Eg teléhez 7 papírban b) 1

100 frt a frt. Ezen tet és el látásban E bank nyert en ben jelet tetni. —

Eg ges fede A

nül szük kockázat ugyanis kicárhat sabban e ségre jöt leteket, t egyszerre betét t

He

Az hódoló hó 14-é szombat Horvát részt f K viselő t a katon uszteri szegi érdemé

Jól tudják önk, miszerint testületünk tö munkásságra buzgó behatárások és aló eszmék s itt érel kivívott egységében, hogy egyesüta lejárt s beállott a a szalmatüzhöz hakenységnek, hanem a tervszerű munkálkóéletnek meg van a és ne higgyék, hogy egyénekre nézve bir az egyesületben józak az ellensége volna, intézetekben működőödésre, aki ezen kényversértést követ el, szítja, mert az egyesüta és oktatási órák; elyen épen csak ma is, hogy segítsenek, hogy tanügyünk szeresztül, mely megköbrendjen, testületi szelalkosson.

életek, melyeket mi tani, illő dolog tehát, gyük a magunk rézetet tanítsuk. Szükseinket megvédjük, s nagyobb figyelembe ködésük nem remélheteljesedhetik be ama zen jóslata: „Magyar

gyzői tisztiségről való közgyűlés felkérésére ardy Ignác polgári istvány, hogy a járási özkutatásügyi m. kir. ves miniszteri jubile

— miután ez ideig világ üdvözölje, örömitésével indítványozó

elnöknek a lefolyt entése, melyből főkép as miniszterium által vokkal bír s e tekintözte s a segélyegylet elkezik; a járási kör tott; van jelenleg 2 szesen 43 tagja. A másúl vétett. — az azon idő óta tarányve felolvasatván,

átü közs. tanító érte tő el a népiskola álblai igazgató a svéd bemutatta annak alnűvelet helyességének

mány által kidolgozott elé terjesztetvén, észozatilag ki lett mond tényleg megkezd. ntése szerint az egy a közgyűlés a pénzalól felmentette s ör egylet 346 frt 66 kr.

z javára a járáskör on indítványa, hogy itók növendékeik kóatott. — apátü közs. tanító nyhatósága felkértek, éli minden iskola réanayival is inkább, ében a népiskola III. za tanítandó olykép, gét kell ismertetnie s déket, úgy hogy első ese kívánatik, amely születtet s a megyei antó csak úgy feleléppel rendelkezik. — s helyéül Alsó-Bagod ntzése után a gyűlés

ddig igen rossz üzletvzöntött be, mely a páövetkezmenye. Amny ranciaországban elhevisszahatást gyakorolt mennyiben a franciánk nem voltak képe

Szerencsénkre nálunk tulspeculatio és szédelés alig létezett és papirjaink realis belértékünkél fogva kiállottak az erős ostromot, és megcsökkent árfoylamuknál a nagy közönség, mint vásárló lépven fel, megakasztotta a további devalvatiót.

Az első félév azonban elmult a nélkül, hogy a nagy bankok jelentékenyebb üzleteket köthettek volna, és a félévi mérlegek a mult évhez képest nevezetes esökkenést mutattak. A tőzsde mindent előre szokott escomptálni, — ennek tulajdonítható, hogy az irányadó intézetek csökkenéseket, annál kevésbbé, mert a kitűnő árfoylam silány félévi mérlegei nem idéztek elő nagyobb ártólandja. Nevezetesen bizott a tőzsde a magyar arany járadék conversiójának folytatásában, a mely bizonyára az egész üzletet felvillanyozandáná. A tőzsde reményeiben esalatkozott és már csak 2 hó választ el az év végétől, a mely évben a bankok majdnem kizárólag a folyó üzletre voltak utalva. Az angolok egyiptusi diadala, — a mely az egyedüli nyugtalanító politikai kérdést szüntette be, — az sem tudott az üzletbe életet önteni, és a várva várt Hausse még mindig nem állt be. Ellenkezöleg, az öszszel nagy gabna mennyiségeket importáló Amerika mint minden évben, megtámadta az aranyérel fizető bankok arany készleteit és ezek védelmére mindenütt felemelték a kamatlábat. Nem az áremelkedés, hanem a kamatláb felemelés folytán, — a hanyatló irány lépett a hosszan tartó stagnatio helyébe.

Régi tulajdonsága a tőzsdének, hogy a bekövetkezett tények nincsenek oly hatással rá, mint a kilátásban levők. A külföldi bankok mind felemelték a kamatlábat. A lapok jelentették, hogy az osztrák magyar bank is kényyszerülve leend a pénzt megdrágítani, mert az áru üzlet nagy igényekkel kezd fellépni, és a bankjegy forgalom nöttön nő.

A tőzsde folyton lanyha irányt követett. A mint azonban bekövetkezett a tény és az osztrák magyar bank az Escomte-ban 5°,-ra, a Lombard-ban 6°,-ra emelte a kamatlábat, — a tőzsde megnyugodott és megszilárdult.

Talán ez évben nem vár több esalodás a tőzsdére, — és az előttünk álló 2 hó barátságos hangulat mellett fog lefolyni. A spekulatio értékekben nagy emelkedésveleményem szerint nem várható, — ha csak a Rothschild konsortium nem folytatja az arany járadék conversiót, — mely esetben a hitelrészvények, dacára a mai magas árfoylamoknak, — a mely mellesleg mondva épen nem indokolható — bizton felsöknek 15—20 forinttal.

A vidéki speculatioira egy némely, árfoylamokban indokolatlanul alant álló, vagy elhanyagolt értéket ajánlok, — melyeknél igen esékély a kockázat. Például:

a) Magyar 4°,-os aranyjáradék és 5°,-os papírjáradékot. Mai árfoylam 87—88. A járadék conversiójának 1883. véégig szerződészerüleg be kell fejezteni. A Rothschild csoport által inscenirozott első aláírásnál a járadék 10-szer tuljegyveztetett és árfoylama 92-re szökött fel. A Rothschild csoport elég hatalmas arra, hogy a megkezdett üzletet hasonló fényes eredménnyel fejezze be. A járadékok emelkedését elő fogja mozdítani az idei Budget is, — melynél a rendes kiadásoknál a tavali 21 millió deficit helyett csak 8 millió mutatkozik, — és a jövő évre az egvensúly teljes helyreállítása van kilátásba helyezve. A tőzsde gróf Szaparynak az országházban tett eme nyilatkozatát árfoylam emelkedéssel üdvözölte. Indokolja továbbá a járadékok árfoylam emelkedését gróf Szaparynak a takaréki betételek 10°,-os jövedelmi adóval leendő megadóztatását célzó törvényjavaslata is.

Ha a közönség jövőben 4°,-os takarékbetétét után 10°,-os jövedelmi adót lesz kénytelen fizetni, bizonyára inkább állami járadékba fekteti megtakarított pénzét, mely neki a mai árfoylam szerint 100 ftről 5 frt 40 kr. és 5 frt 70 kr. kamatot hoz adómentesen.

Egy tőzsdei zárlat 5000 frt névértékű járadék vételéhez 750 frt fedezet készpénzben vagy értékpapirban.

b) Magyar jelzálog hitelbank részvényeket. Névérték 100 frt aranyban vagyis 118 frt papirban; árfoylam 122 frt. Ezen intézet nagy sikerrel folytatja a jelzálog üzletet és elsőrangú bizottsági papirnak tekintendő. A kilátásban lévő osztalék közel 7°,-os jövedelmet biztosítand. E bank 40 millió sorsjegy záloglevél kibocsátására nyert engedélyt, mely üzlet foganatosítása a közel jövőben jelentékeny árfoylam emelkedésre enged következtetni.

Egy zárlat 25 drb ily részvény vételéhez szükséges fedezet 750 frt készpénzben vagy értékpapirban.

A nagy fedezet a vidéki speculatióval elkerülhetlenül szükséges a spekulációs érdekében, — mert a veszteség kockázatot esökkeníti. Esetleges árfoylam esökkenés esetében ugyanis az, a ki nagy fedezet mellett dolgozik, nyugodtan kivárhatja a javulást, — és kevesebb mennyiséggel biztonságban éri el a nyereséget. A kis fedezettel nagy mennyiségre játszó, — hazardjátékké: folytatják a tőzsdeméleteket, mindig sokat hockázatnak, mert sokat akarnak egyszerre nyerni. Végsoruk rendszeren az, hogy a esékély betétet teljesen elveszítik.

Helyi, megyei és vagyis hírek.

Azon küldöttséget, mely az egyházmegyei papság hódoló tiszteletét fejezi ki új főpásztora előtt, kedden, f. hó 14-én Budán saját lakásán fogadja Hidasy Kornel szombathelyi püspök ömeltósága. A küldöttségben Dr. Horváth Károly helybeli apát plebános úr önagsága is részt fog venni.

Képviselő testületi ülés. A f. hó 9-én tartott képviselő testületi ülésen szótöbbséggel elhatározatotott, hogy a katonaság visszahelyezését végezt a es. k. hadügyminiszterium kérvényileg megkeresetik. — A zala-eger-szegei kataszteri bizottságnak a földadó felülvizsgálata érdemében f. hó 15. és 16. napján tartandó ülésén a

város bírtokosainak képvisletével Árvay István, Isó Alajos, Ruzsics Károly és Dr. Czinder István képviselő urak bizattak meg. — A helybeli fogyasztási adó beeadása érdemében f. hó 13. 14 és 15. napján Sopronban tartandó árverésre a város részéről Miszory Ignác és Kovács Károly urak kiküldettek. — Dr. Mángin Károly megyei tiszti főorvos úr a kórházi főorvosi állásról lemondván, ezen állás betöltése a jövő gyűlés tárgyául tüzetett ki.

Az országos vörös kereszt egylet helybeli fiókja 1882. évi nov. hó 5-én választmányi ülést tartott, mely alkalommal az egyleti pénztárból a tirolí vizkárosultak javára 30 frito utalványoztatott, azonkívül t. k. Svastits Benóé, Skablies Jenőé, Gráner Teréz, Fischer Miksáné, Dr. Mángin Károlyné és Isó Alajosné választmányi tagok felkértek, hogy aláírasi iverk útján a szerencsétlen tiroliak javára gyűjtsenek. — Ugyan ezen ülés alkalmával 13 helybeli szegény részére 33 forint összeg szavaztatott meg. — Evvel kapcsolatban egyuttal megemlítjük, hogy a helybeli plebánia hivatal a tirolí árvizkárosultak részére adakozásra már felszólította a híveket s bármely esékély adományt elfogad és rendelkezési helyére juttat.

Állandó választmányi ülés. Az 1883. évi természetbeni közmunkabeszts és utépítészeti költségelőirányzatra vonatkozó javaslat megállapítása végett az állandó választmányi ülés f. évi nov. hó 22-én d. e. 9 órákor helyben a nagy megyeház gyűlés termében fog megtartani.

Szobírot Arany Janosnak! A magyar tud. akadémia az Arany-szoborra való gyűjtést a következő felhívással kezdte meg, melyet a magy. földhiteletézet aláírasi iverk mellett nov. 6-án kezdett szétküldeni a törvényhozó testületeknek, egyházi és világi hatóságoknak, tanintézeteknek és társulatoknak: Arany Janos a magyar nemzeti szellemnek fényes költő diadala, örökös dicsősége. Halála méltán borította gyászba az egész nemzetet. E közős gyászból méltán fakad a kegyelet és hála, mely tehetsége szerint siet dicsőíteni a dicsőt. A lángész ércnél maradandóbb emléket állít magának halhatatlan munkáiban. A kegyeletes lelkesülés csak az ére szilárdaságával tudja kifejezni hitének rendületlen erejét, hogy: a szellem nagysága győztes marad minden belátható idők felett. Ilyen szellemnek éri és vallja nemzetiünk Arany Janost. Alig hunyta be szeméit, minden körből egyszerre hangzott fel a kívánság: örökítségké meg alakja a halhatatlanság földi jelképeben, egy ére-szoborban. A magyar tudományos akadémia, melyhez a nagy költőt szoros kötelekek kapcsolták, kezébe vette a szobor ügyét s intézésére, október 30-án tartott öszszes ülésén, egy bizottságot nevezett ki, melyhez a Kisfaludy-társaság, Budapest fővárosa s az országos közmunka- és képzőművészeti tanács küldötteti esalatkoznak. E bizottság nevében fordulunk a nemzet kegyeletéhez: hozza meg áldozatát a nagy költőnek, ki lángelke minden kincsét nemzetének áldozta. A szoborra szánt adományok, ez iverke jegyezve, a magyar földhiteletézethez (Budapest-bálvány-utca) küldendők, mely kezeléseket magára vállalni szives volt. Megvagyunk győződve róla, hogy e felhívást a nemzet nagyja és kicsinye áldozatkész lelkesedéssel várja és fogadja. Megvagyunk győződve, hogy nem sokára állani fog Budapest valamelyik közterén az ére-szobor, késő nemzedékeknek is hirdette azt, mi Arany Janos lelket élthető: multunk nagyságát, népünk erejét s a hitet jövőnkben. Budapest, 1882. november 1-én. Gróf Lónyay Menyhért, a magyar tud. akadémia elnöke. Gyulai Pál, a Kisfaludy-társaság elnöke. Beöthy Zsolt, az Arany-szobor-bizottság fűtkára.

Cseppkö-barlang Balaton-Füreden. A mult héten Balaton-Füreden — mint a „Veszprém” írja — a Tamás-hegy nyugoti oldalán mintegy 120 láb relatív magasságban a köfjők cseppkö-barlangra bukkantak. Mintegy 100—120 lépésnyire hatoltak bele és több elágazást észleltek. — A tudományos kutatás rövid idő múlva részletes leírását adhatja e valóban érdekes földdezésnek, mely bizonyval a Balaton-egylet iránt is fokozni fogja az érdeklődést.

Gyászhir. Folyó hó 4. szenderült át a jobblétre Simon János, özvegy báró Sina Simonné bellatinézi uradalmának több, mint negyven éven át számtartója, életének 74 évében, özvegyet és nyolcz élő gyermeket hagyván maga után. — Temetés e hó 6-án ment véghez nagy számú helybeli és vidéki minden rendű és rangú közönség részvétele, és a helybeli polgári zenekar kísérete mellett. — A diszesen felkorsorozott koporsót a helybeli tüzoltók vitték felváltva a temetőben. — A gyászbeszédet Szipeki Márk helybeli plebános úr tartotta az elhunyt felett. — Áldás porair!

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését kedden, f. hó 14-én fogja megtartani. E gyűlésen terjeszti be a muraközi népiskolák állapotának megvizsgálása végett Zalamegye tek. közigazgatási bizottsága által 1881. évi október hó 3-án tartott ülésből kiküldött bizottság hivatalos jelentését az említett iskolákról. Azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy a terjedelmes és a muraközi népiskolák állapotát egész részletesen feltűntető jelentést lapunk legközelebbi számában közölhetjük.

Kereskedők és iparosok utazó segédei és ügynői érdekében a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium legközelebb valamennyi törvényhatósághoz a következő rendeletet boesátotta ki:

Kereskedők és iparosaink közül számosan azon panaszszal járultak ismételen élem, hogy utazó segédek és ügynői árú megrendelések gyűjtésében a közigazgatási hatóságok által több városban, így Keeskemén, Miskolczon, Székesfehérvárott stb. megakadályoztatnak.

Mintán a hozzám felterjesztett ebbeli és más törvényhatóságoktól is beérkezett hivatalos jelentésekből azon meggyőződést szereztem, hogy a közigazgatási hatóságok ezen eljárása részint az 1872: VIII-ik t. c. 32. §-ának helytelen magyarázatából, részint pedig a házaló kereskedés fogalmának téves értelmezéséből ered: szükségesnek találom a törvényhatóságok felmerülheso esetekre való tekintetből a következőkről értesíteni:

Az 1872: VIII. törvények 32. §-a alapján jogukban áll iparosainknak és az ugyanezen törvények 1. §-a értelméhez képest kereskedőinknek is, ugy saját, mint mások készítményeire nemcsak lakhelyükön, hanem azonkívül is, az ország bármely helyén, sőt az osztrák birodalmi tanácsban képviselt országokkal kötött szerződés (1878: XX. törvények) XIV. cikkelyében foglalt viszonzosságnál fogva a monarchia másik felében is, valamint megfordítva az osztrák alattvalóknak a magyar korona területén megrendeléseket gyűjteni vagy gyűjtetni.

Az 1872: VIII. t. c. 32. §-ában foglalt azon korlátozás, hogy az említett készítmények eladása a telep, vagy fióktelep helyén kívül csakis heti vagy országos vásáron eszközölthetik, a megrendelések gyűjtésére nem vonatkozván, ezen utóbbi foglalkozás bármikor, tehát heti vagy országos vásáron kívül is az ipartörvény 29-ik §-ában említett bejelentés kötelezettsége nélkül gyakorolható.

Mintán továbbá „házaló kereskedés alatt az árúkkal helységről-helysére és házról-házra járva, meghatározott eladási hely nélkül üzött kereskedés értetik, annálfogva megjegyzem, hogy árúkra leendő megrendelések gyűjtése: házaló kereskedésnek nem tekinthető; feltéve tehát, hogy az illető gyűjtő kész árúikkékek közvetlen áruba boesajítása által tényleg házaló kereskedés nem üz, a megrendelések gyűjtése mustrik felmutatása mellett és házról-házra járva is gyakorolható. —

Könnyen megolvashatta, a mit talált az a zártörő, ki a templomi perselyek kiürítésére annyira rá szokott, hogy azt valóságos monopolium gyanánt kezelte már, s ha erszénye megürült, nem átalotta a hívek e kegyeletes filléréit eltávololni. Sikerült is ez neki egy-néhányszor, mert ámbár a persely ismételve meg lett erősítve, sőt a lakatos bonyolódott szerkezetű zárt készített rá, a gaz tolvaj álkulesá, — vagy ha ezek a szolgálatot megtagadták — vesző segélyével hosszú feszegetés után mégis hozzá juthatott egy kis apró pénzhez. De mivel legutóbb a plebánia templom Mária perselyében, — mert ez hetenkint kiürítetik — a pénznek csak hiút helyét találta, mult héten a kálvárián próbált szerencsét; azonban itt is megcsalatkozott, mert ámbár két perselyt szakasztott fel, 10 krajcárnál többet aligha talált bennök, miert is boszuságában meg a lakatokat is magával vitte. —

Halalozás. Donászy Ferenc volt megyei árvászeki ültök f. hó 6-án 54 éves korában tüdővészben elhunyt.

Jegyzői szigorlat. Az 1871. évi XVIII. t. c. 71. §-a értelmében tartandó jegyzői szigorlat leteltelere feltekezett egyének vizsgálatának határnapjául f. hó 28 és 29. napja van a t. alispáni hivatal által kitűzve. —

Pályázat segédtanítói állomásra. A nagy-lengyelí plebániahoz tartozó Bazita fiók-községben a róm kath. segédtanítói állomás üresedésben van. Ezen, egyébként önállósított segédtanítói állás javadalma évi 200 frt. — Az állomás azonnal elfoglalható.

Egy zalamegyei utazó meggyilkolása. Witi György, aki 1850-ben Nagy-Kanizsa mellett egyik helységben született, korá ifjuságától fogva a tengerészet iránt nagy hajlammal bírt, a hadi tengerészeti iskolák befejeztével tengerésztiszt lett. Midőn Stanley, a húrnyes afrikai utazó második afrikai expedíciójára indult, ennek felhívására az expedícióban résztvett és a Congon felállított állomás vezényletét átvette. Utóbb kutatások eszközlése végett Eszák-Borneoba ment, hol a bensülöttek áldozata lett. — Benne kétségkivül oly fiatal tudós veszett el, ki a magyar névnek becsületét és tiszteletét szerzett volna.

A kiket nem háborgat a civilizatio. Gellénháza községben — valószínűleg, azon indokból, hogy saját drága pénzükön — kapa-kasza kerilők ne növekedjenek — azt a nevezetes határozatot hozták, hogy az iskola házat koresmává alakítják át, az úgy — a mint halljuk — legközelebb ereyéről ismert szagabiránk elé fog kerülni, a ki bizonyosan majd más iránt ad a tanács böles végzésének.

Tapasztalt vén rókák felkutatása- és puskaeső elé hozására egy angol vadász következő szert ajánl. A rókalyuk minden nyílását be kell dugni lombbal és rózsával, melyeket aldig kell betaszítani, a meddig csak lehetséges, hogy a róka kibúvását hallani és öt kellőleg fogadni lehessen. — Ezután egy 25 méter hosszú vaspálcával körülbelül a róka odújának közepétáján furjunk egy lyukat, melyen keresztül azután egy töleseren át 1/4 liter erős szalmiak szeszt öntünk, s a lyuk száját bedugjuk. A szalmiak szesz átható szaga esakhamar kényseritendi a róka komát a lombon és galyakon kibúvni, mikor aztán könnyen hurokra kerül.

Kedvező alkalom szarvasmarha vásárlására. A nagy nyomor, melybe az áradások Tirol lakosságának nagy részét sodorták, fokoztatik még az által, hogy az idén a takarmánytermés igen kelvéződen volt s így a marhatenyésztők, különösen a Pusztar-völgyben kénytelenek szarvasmarha-állományukat több mint egyharmadrészszel esökkeníteni. A közlekedés femakadása folytán azonban a szokásos nagy ősi marhavásárok nem voltak megtarthatók, részben pedig a hol megtarthatók voltak, vevők nem jelentkeztek. A bécsi hivatalos lap emnélfogva felhívja a venni szándékozó közönség figyelmét, hogy szarvasmarha-szükségletét most Tirolban igen jutányosan fedezheti és különösen hangsúlyozza a pusztar-völgyi szarvasmarhafaj kitűnő voltát, mely ép ugy alkalmas a tejgazdaságra, mint a hizalásra. A bruceki, welsbergi, silliáni és lienzi gazdasági járási szövetkezet előjárói készséggel adnak mindenféle felvilágosítást azoknak, a kik az ottani viszonyokat nem ismerik. —

Figyelmeztetésüi török sorsjegy-tulajdonosoknak. A közönség igen sokat veszített török sorsjegyeken, mely papírok a török állam siralmas pénzüszonyai folytán 120 ftről majdnem semmire esökkenek alá. Ujabb időben a sorsjegyek értéke egy sebb jövő és kedvező pénzügyi arrangement reményében kissé növekedett és ma mintegy 27 forintot teszen. A török állam jövedelmeinek egy részét kezelő Bondholderok ugyanis évek folytán egy alapot gyűjtöttek, melyből az államadossá-

gok be nem váltott szelvényeinek egy kis része törlesztendő lévén, a török sorsjegyek régebbi időbeli szelvényei közül is egy rész beváltatik. Ebből kifolyólag, — még mielőtt a nagy közönség informálva lett volna, — akadnak banküzletek, — melyek a közönség tájékoztatásának rovására a török szelvényekkel épen nem reális üzelmeket folytattak akként, hogy ezeket tulajdonosiktól, — kik nekik már semmi értéket nem tulajdonítottak, — olesó pénzen megvásárolták. Ezen üzelmek a mai napig is folytattatnak, és a hozzám érkező tudakozásokból ítélve oda vezettek, hogy igen sok török-sorsjegy — oly szelvények levágása által, melyek ma be nem váltottak, — megcsontkított. Vegyük tehát a török sorsjegyek tulajdonosai tudomásul, miszerint a török sorsjegyek szelvényei bezárólag egész a 11-ik számig, a mely 1875. évi október 1-én volt esedékes, teljes értékben azaz 6 frankkal aranyban értékesíthetők (10—12 kr. beváltási jutalék levonása mellett) a 12-ik 1876. október 1-én esedékes szelvénytől kezdve azonban a szelvényeket levágni nem szabad, mert különben a sorsjegy maga épen nem, — vagy csak nehezen és nagy veszteséggel értékesíthető. Ha például a 12-ik és 13-ik szelvény hiányozik, a sorsjegyeket árfolyamon alul 7—8 frttal alul lehet csak eladni, és így csak ritkán találkozik vevő, szóval a törzsszabályok értelmében a török sorsjegy akként szállítandó, hogy 1876. október 1-től kezdve minden szelvény rajta legyen, és a hiányos sorsjegyek elvesztik forgalmi képességüket. — Alulírott szolgálok bővebb felvilágosítással azoknak, kik ez ügyben megkeresik. — Wurda Adolf bank- és váltóüzlet tulajdonos Veszprémben. —

Jóteknycélú sorsjáték. A nagy-kánizsai „Kisdednevelő Egyesület” ovodáinak berendezése és biztosítása céljából felsőbb engedéllyel ezüst sorsjátékot rendez, főnyeremény 1000 frt értékű 12 személyre való ezüst asztali készlet, 303 nyeremény van 5000 frt összeg értékben, egy sorsjegy ára 50 kr. Huzás 1882. december 31-én lesz hatósági ellenőrzés mellett. A humanus célra való törekvést méltányolva, a nemesszív emberbarátok szíves pártfogásába ajánljuk. Sorsjegyek kaphatók minden postahivatalban, lottógyűjtőközpontokban, vasúti- s gőzhajózási állomásokon sat. A főbb nyeremények december 1-ig Budapesten Benedek Gábor és Társa hatvani utcai ékszerészeti kirakatában, azontul Nagy-Kánizsán Milhofer Testvérekéknél lesz közszemlére kitéve. —

Bűnügyi nyilvános tárgyalások jegyzéke a zalaegerszegi kir. törvényszéknél. November 15-én. Fehér József és társai lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás. — Let. Bankó Balint súlyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás. — Magyar Ferenc és társai lopás, illetve orgazdaság büntetvével vádoltak elleni ügyben végtárgyalás. —

A zalaegerszegi takarékpénztár részvény társaság f. évi október havi forgalmi kimutatása.

BEVÉTELEK		Frt.	kr.
Pénztári készlet október 1-én	—	22596	91
Betétek	—	15160	93
Visszafizetett váltók	—	143364	50
„ kötvények	—	5255	—
„ előleg kölcsönök	—	1450	—
Folyó számlák után	—	3128	59
ezek kamatai	—	130	—
Kamatok váltók után	—	2654	16
„ kötvények	—	1689	68
„ előleg kölcsönök után	—	117	47
Késedelmi kamatok után	—	59	86
Különféle díjak	—	16	20
Nyomatványok	—	4	18
Házbér után	—	338	94
Értékpapírok eladásából	—	1159	50
		196997	20

KIADÁS		Frt.	kr.
Visszafizetett betétekre	—	11096	51
ezek kamataira	—	45	10
Leszámlított váltókra	—	142490	30
Ingatlan kölcsönök	—	400	—
Előleg	—	200	—
Folyó számlákra	—	25724	09
ezek kamataira	—	82	—
Beváltott szelvényekre	—	1518	91
Erepenz arany vételére	—	4	60
Tiszti fizetésekre	—	225	—
Üzleti költség	—	76	29
Intézeti ház költségeire	—	23	60
Napibiztosi díjakra	—	78	—
Pénztári maradvány október 31-én	—	15113	98
		196997	20

Z. Egerszeg, 1882. október 31-én.

Policer József
főkönyvelő.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

1517. 1882. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A draskoveczy rom. kath. lelkészlakon szükséges helyreállítási munkákat a nagyméltóságú vallás- és közoktatási kir. miniszterium 1882. évi október hó 27-én kelt 34059 számú magas

rendelétével 2400 frt 82 krnyi összeggel engedélyezte.

Ezen munka biztosítása tekintetéből a draskoveczy plebánia hivatal irodájában folyó

1882. évi november hó 29-én reggeli 10 órakor

írásbeli ajánlatok elfogadásával párosult nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtésbeni résztvevés esetére, magukat a fent kitétt összeg 5%-val mint bánatpénzzel ellássák, mely vállalkozás esetében 10% biztosítékra lesz kiegészítendő.

Írásbeli ajánlatok fennebb kitétt nap reggeli 10 órájáig a draskoveczy plebánia hivatalnál fogadtatnak el; ezekben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő, továbbá számmal és szóval kiírandó azon szavattól elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik, világosan kifejezendő végre, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételek tartalmát ismeri és elfogadja.

Írásbeli ajánlatokhoz, melyek 50 kros bélyeggel ellátandók a vállalati összeg 10%-ja készpénz vagy elfogadható állampapírokban esatolandók.

A tervezetek, műszerelvények és feltételek alólírt hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszeg, 1882. évi nov. hó 6-án.

Zalamegyei m. k. építészeti hivatal.

96. 2—1.

4312. jtkvi 1882.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint tkvi hatóság által közhírré tétetik, mikép özy. Zarka Józsefné zalaegerszegi lakos végrehajthatónak Pödör József gellénházi lakos végrehajtást szenvedő elleni 212 frt 90 kr. követelése és járeléki kielégítése végett a gellénházi 3. sz. tjkvben 1—2. sorsz. alatt felvett 522 frt. becsértékű birtok, s a kök.-mindszenti 21 sz. tjkvben 1—2. sorsz. alatt felvett ingatlanokból Pödör Jánost illető 367 frt s 158 frt becsértékű felerészek Gellénházián a községbíró házában

1883. évi január hó 15-ik napján d. e. 10 órakor

522 frt illetőleg 367 frt, 158 frt kiküldési ár, úgy a venni szándékozók által a bíró megbízott kezéhez letendő 52 frt 20 kr., illetőleg 36 frt 70 kr., 15 frt 80 kr. bánatpénz, továbbá a telekkönyvi hatóság kiadó hivatalában és a gellénházi, kökényes-mindszenti községbírónál megtekinthető egyéb feltételek mellett a legtöbbet ígérőnek eladati fognak.

Zala-Egerszeg 1882. szept. hó 15-én.

A kir. törzsszék mint tkvi hatóság.

97. 1—1.

251. 1882. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 4057 számú végzése által Mayer E. és fia szombathelyi lakos végrehajtható javára Farkas László zalaegerszegi lakos ellen 200 frt tőke, és ennek járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság legfoglalt és 320 fitra becsült egy három lórejű eszplógép és gabona tisztító rostából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek Zala-Egerszegben Mojzer Frigyes géplakatos műhelyénél, ahol a tárgyak vannak, leendő eszközésére

1882. évi november hó 14-ik napjának d. e. 11. órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladati fognak.

Az elárverezendő ingóságok vétetára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszeg, 1882-ik évi október hó 28. napján.

Nemes Sándor

kir. bírósági végrehajtó.

95. 1—1.

Nyom. Tahy R. gyorssajtóján Zala-Egerszeg.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi izraelita hitközség előjárósága részéről közzé tétetik, hogy női parosztályában Frischauer Fanni kisasszony, képezdét végzett, okleveles tanítónő működése alatt, női munkák tanítása f. hó 1-jével kezdett vette.

A tanítási idő naponként 7 órában, u. m. d. e. 8—12; d. u. 2—5-ig; — vasárnap és egyéb keresztény ünnepeken d. e. 8—10-ig; — a tandíj pedig tanköteles korú leányokra nézve havonként 80 kr., — nem tanköteles korúakra nézve 1 frt 20 krban állapított meg.

Kelt Zala-Egerszeg, 1882. nov. 6-án.

Jámbor Samú

hitközségi jegyző.

94. 2—1.

Hirdetmény.

Mintszentkál-Kisfalud zalamegyei község határában a főtisztelendő veszprémi káptalan tulajdonát képező és 1200 □ öllel számított 54 hold szántóföldből, 54 hold rétből, 138 hold legelőből álló tagosított birtok a jövő

1883 október hó 24-től kezdve

hat évre bérebe adatik. A feltételek Veszprémben az uradalmi jószágfelügyelő hivatalban megtudhatók, a hol zárt-, nyílt-, vagy szóbeli ajánlatok is elfogadtatnak s bővebb felvilágosítások adatkak.

Veszprém, 1882. november 1.

Nagy Károly

urad. jószágfelügyelő.

93. 3—2

Hirdetmény.

A „zalaegerszegi szöv. önszegélyző egyeslet” igazgatósága részéről — az alapszabályok II. fejezete 5 §-a értelmében az 1883. évi január hó 1-ső vasárnapján kezdetét veendő három évi időtartamra megnyitandó VIII-ik üzletosportra a n. é. közönség becses figyelme tisztelettel felhivatik.

Az aláírási iverk f. évi november 1-től december végéig, tehát két hónap egész folyamában a beiratkozás folytonos eszközölhetése céljából, az egyeslet irodái helyiségében, nyitvák.

Ennek képesében értesítetnek az V. csoport tagjai, miszerint a törzsbetétek 1883. évi január hó 1-ső napján, sorrend szerint — amennyiben kezességi viszonyokból eredő netáni akadályok — némely tagra nézve, főm nem forognának — mindenkinek ki fognak fizettetni; — a jutalékok pedig — az eddigi gyakorlat szerint, majd csak a mérlegnek megállapítása után, melyet a körülbelül február hó vége felé összehívandó rendes közgyűlés fog eszközölni.

Kelt Zala-Egerszeg 1882. okt. 30-án.

Az igazgatóság.

92. 2—2.

BREISACH SÁMUEL
ZALA-EGERSZEGEN
ajánlja dúsán felszerelt

**könyv-, mű-, hangjegy-,
papir- és irodai szerek
kereskedését,**
ugyszintén kész nyomtatványok- és
olaj festményü képek

r a k t á r á t
legelőnyösebb áron.

Legközelebb megjelenik
nyomtatvány raktárom
új árjegyzéke,
leszállított árrakkal.

11. 16—16

I. é

Felvére

3 hasáb

töbl

Bély

Nyit

A társ

A s

hatjuk,

tetekben

zárólag

mölesébe

ságos m

szennyfo

egy rész

fél mezit

alatt él,

lizált ne

cigányok

tünk test

kitelhető

kötelese

mondhat

ezen kör

civilizáci

Álla

cigányok

mg az o

reg kizár

él; a né

vők köz

de megál

vagyont

birtokon

s melyne

let; az

selnek, n

val, elős

tely, mel

lyebbre

Szól

mely a s

kölesi tel

teszünk u

„Z

Itt v

lőja és r

ide teme

Pantheon

gypszim

előtt az

ép

bemutat

sét. Miel

pezett fél

lönféle esz

között egy

kétszeres

ve. E s

jól meger

(Honvédel

tüzérség

a templon

boltok me

kok befal

tegett. Kiv

Azonban

kik a Pa

határozták

ban jobba

követésére

ostromlók

ték. Azót

kai és fest

alakítására